

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2020/2188**od 22. prosinca 2020.****o izmjeni Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 10. studenoga 2008. donijelo Zajedničku akciju 2008/851/ZVSP ⁽¹⁾ kojom je uspostavljena vojna operacija EU-a Atalanta.
- (2) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2018/1083 ⁽²⁾ od 30. srpnja 2018. izmijenjena je Zajednička akcija 2008/851/ZVSP te je operacija Atalanta produljena do 31. prosinca 2020.
- (3) Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima, potpisanom 20. prosinca 1988., predviđa se da stranke surađuju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi se suzbila nezakonita trgovina morskim putem, u skladu s međunarodnim pravom mora.
- (4) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN) je 15. studenoga 2019. u Rezoluciji 2498 (2019) ponovno potvrdilo da sve države, u svrhu uspostave mira i stabilnosti u Somaliji, provode embargo na oružje i vojnu opremu protiv Somalije koji je prvotno uveden stavkom 5. Rezolucije 733 (1992) i stavcima 1. i 2. Rezolucije 1425 (2002).
- (5) U Rezoluciji 2498 (2019) VSUN je također osudio svaki izvoz ugljena iz Somalije kojim se krši potpuna zabrana izvoza ugljena i ponovno potvrdio svoju odluku o zabrani uvoza i izvoza somalskog ugljena, kako je navedeno u stavku 22. Rezolucije 2036 (2012) i stavcima od 11. do 21. Rezolucije 2182 (2014).
- (6) VSUN je 4. prosinca 2019. u Rezoluciji 2500 (2019) ponovio svoj poziv državama i regionalnim organizacijama koje to mogu učiniti da sudjeluju u borbi protiv piratstva i oružane pljačke na moru uz obalu Somalije, pozvao je sve države na suradnju u istrazi i kaznenom progonu svih osoba odgovornih za takva djela ili povezanih s njima te je prepoznao uspješan kazneni progon slučajeva piratstva od strane Sejšela.
- (7) U Rezoluciji 2500 (2019) VSUN je nadalje izrazio ozbiljnu zabrinutost zbog izvješća o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu (ribolov NNN) u isključivom gospodarskom pojasu Somalije te je prepoznao da ribolov NNN može doprinijeti destabilizaciji obalnih zajednica.
- (8) Operacija Agénor, vojna komponenta inicijative informiranosti o stanju u pomorstvu u Hormuškom tjesnacu (EMASOH) pod europskim vodstvom, postigla je puni operativni kapacitet 25. veljače 2020.

⁽¹⁾ Zajednička akcija Vijeća 2008/851/ZVSP od 10. studenoga 2008. o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela gusarstva i oružane pljačke na somalskoj obali (SL L 301, 12.11.2008., str 33.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/1083 od 30. srpnja 2018. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP o vojnoj operaciji Europske unije radi doprinošenja odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije (SL L 194, 31.7.2018., str. 142.).

- (9) VSUN je 12. studenoga 2020. u Rezoluciji 2551 (2020) obnovio odobrenja izdana Rezolucijom 2182 (2014) kako bi se osigurala stroga provedba embarga na oružje protiv Somalije i embarga na uvoz i izvoz somalskog ugljena te je potaknuo operaciju Atalanta da poveća svoj doprinos regionalnoj suradnji u odgovoru na nezakonite pomorske tokove i onemogućiti sve oblike trgovine zakonitom i nezakonitom robom kojom se mogu financirati terorističke aktivnosti u Somaliji.
- (10) Strateškim preispitivanjem operacije Atalanta u 2020. došlo se do zaključka da bi mandat operacije trebalo produljiti do 31. prosinca 2022. i izmijeniti kako bi se uvela sekundarna neizvršna zadaća praćenja trgovanja opojnim drogama, trgovanja oružjem, ribolova NNN te nezakonite trgovine ugljenom uz obalu Somalije.
- (11) Strateškim preispitivanjem operacije Atalanta u 2020. također se došlo do zaključka da bi sekundarne izvršne zadaće za sprečavanje trgovanja drogama i trgovanja oružjem trebalo uvesti u mandat operacije Atalanta, u skladu s primjenjivim pravnim okvirom, nakon što se on utvrdi. Politički i sigurnosni odbor 1. prosinca 2020. postigao je dogovor da će operacija Atalanta izvršavati te zadaće i da će se potrebni aranžmani definirati u dokumentima za planiranje operacije.
- (12) Zajedničku akciju 2008/851/ZVSP trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (13) U skladu s člankom 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u pripremi i provedbi odluka i djelovanja Unije koji imaju implikacije u području obrane. Danska ne sudjeluje u provedbi ove Odluke te stoga ne sudjeluje u financiranju ove misije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Zajednička akcija 2008/851/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osim toga, operacija Atalanta u okviru sekundarnih izvršnih zadaća doprinosi provedbi embarga Ujedinjenih naroda na oružje protiv Somalije u skladu s Rezolucijom VSUN-a 2182 (2014) i suzbijanju trgovanja opojnim drogama uz obalu Somalije u kontekstu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora i Konvencije Ujedinjenih naroda protiv nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima od 20. prosinca 1988.

4. Nadalje, operacija Atalanta u okviru sekundarnih neizvršnih zadaća prati trgovanje opojnim drogama, trgovanje oružjem, nezakonit, neprijavljen i nereguliran ribolov (ribolov NNN) te nedopuštenu trgovinu ugljenom uz obalu Somalije u skladu s rezolucijama VSUN-a 2498 (2019) i 2500 (2019) te Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima od 20. prosinca 1988.

5. Operacija Atalanta u okviru sekundarne neizvršne zadaće može doprinositi, u okviru sredstava i mogućnosti te na zahtjev, integriranom pristupu EU-a Somaliji i odgovarajućim aktivnostima međunarodne zajednice, pomažući na taj način u rješavanju glavnih uzroka piratstva i njegovih mreža.

6. Vojni stožer EU-a podupire operaciju Atalanta utvrđivanjem prijetnji i ranim planiranjem odlučujućih čimbenika koji bi mogli utjecati na operaciju s ciljem da Politički i sigurnosni odbor bude informiran o takvim prijetnjama i čimbenicima.”;

2. naslov članka 2. zamjenjuje se naslovom „Suzbijanje piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije i zaštita ugroženih plovila”;

3. umeće se sljedeći članak čiji tekst je identičan članku 12. Zajedničke akcije Vijeća 2008/851/ZVSP kako je brisan ovom Odlukom:

„Članak 2.a

Premještanje osoba uhićenih i pritvorenih s ciljem kaznenog progona

1. Na temelju toga što je Somalija prihvatila ostvarivanje nadležnosti država članica ili trećih država, s jedne strane, i na temelju članka 105. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, s druge strane, osobe za koje se sumnja da su namjeravale, kako je navedeno u člancima 101. i 103. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, počinili ili su počinile djela piratstva ili oružanu pljačku u teritorijalnim ili unutarnjim vodama Somalije ili na otvorenome moru, koje su uhićene i pritvorene s ciljem njihovog kaznenog progona, te imovina uporabljena u izvršenju takvih djela predaju se:

- nadležnim tijelima države članice ili treće države koja sudjeluje u operaciji, pod čijom zastavom plovi plovilo koje ih je zatočilo, ili
- ako ta država ne može ili ne želi ostvariti svoju nadležnost, državi članici ili bilo kojoj trećoj državi koja želi ostvariti svoju nadležnost nad spomenutim osobama i imovinom.

2. Osobe za koje se sumnja da su namjeravale, kako je navedeno u člancima 101. i 103. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, počinili, koje čine ili su počinile djela piratstva ili oružanu pljačku, koje je operacija Atalanta uhitila i pritvorila u teritorijalnim, unutarnjim ili vodama arhipelaga drugih država u regiji u suglasnosti s tim državama, te imovina korištena u izvršenju takvih djela predaje se nadležnim vlastima odgovarajuće države ili uz pristanak odgovarajuće države, nadležnim vlastima druge države.

3. Osobe iz stavaka 1. i 2. ne smiju se premjestiti u treću državu sve dok s tom trećom državom nisu usuglašeni uvjeti za premještanje u skladu s relevantnim međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, kako bi se posebno zajamčilo da neće podlijetati smrtnoj kazni, mučenju ili bilo kakvom okrutnom, neljudskom ili ponižavajućem postupanju.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.b

Doprinos provedbi embarga Ujedinjenih naroda na oružje protiv Somalije i suzbijanju trgovanja opojnim drogama uz obalu Somalije

1. Za potrebe doprinosa provedbi embarga Ujedinjenih naroda na oružje protiv Somalije u skladu s relevantnim rezolucijama VSUN-a, a posebno Rezolucijom 2182 (2014), operacija Atalanta provodi, kako je utvrđeno u dokumentima za planiranje i unutar dogovorenog područja djelovanja na otvorenome moru uz obalu Somalije, inspeksijske preglede plovila koja plovo u Somaliju ili iz nje ako postoje opravdani razlozi za sumnju da takva plovila prevoze oružje ili vojnu opremu u Somaliju čime se, izravno ili neizravno, krši embargo na oružje protiv Somalije, ili da prevoze oružje ili vojnu opremu osobama ili subjektima koje je Odbor uvrstio na popis uspostavljen na temelju rezolucija VSUN-a 751 (1992) i 1907 (2009). Operacija Atalanta zapljenjuje takve predmete, evidentira ih i zbrinjava te takva plovila i njihovu posadu može preusmjeriti u odgovarajuću luku kako bi se olakšalo takvo zbrinjavanje, u skladu s relevantnim rezolucijama VSUN-a, uključujući Rezoluciju 2182 (2014), i u skladu s aranžmanima utvrđenima u operativnom planu.

2. U svrhu doprinosa suzbijanju trgovanja opojnim drogama uz obalu Somalije, operacija Atalanta djeluje u skladu s aranžmanima i unutar dogovorenog područja djelovanja na otvorenom moru uz obalu Somalije, kako je utvrđeno u dokumentima za planiranje:

- (a) u pogledu plovila koja plovo pod nacionalnom zastavom, ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se takvo plovilo upotrebljava za trgovanje opojnim drogama, operacija Atalanta se, ako to izričito odobri država pod čijom zastavom plovo, ukrcava na takvo plovilo, traži opojne droge i ako pronade dokaze o nezakonitoj trgovini poduzima odgovarajuće mjere u pogledu tog plovila i tereta na njemu. Sva uhićenja, pritvorenja, transfere u treću državu ili kazneni progon osoba uključenih u trgovanje opojnim drogama države članice koje to žele učiniti mogu provesti u vlastitom nacionalnom svojstvu na temelju domaćeg prava;

(b) u pogledu plovila koja plove bez nacionalne zastave operacija Atalanta poduzima mjere, uključujući ukrcaj i pretrag, u skladu s nacionalnim pravom primjenjivim na brod koji posreduje i s međunarodnim pravom, i to samo uporabom sredstava koja su na raspolaganje stavile one države članice koje su navele da mogu poduzeti takve mjere. Daljnje djelovanje, kao što su zapljena droge i preusmjeravanje takvog plovila, kao i uhićenje, pritvor, transfer u treću državu i kazneni progon osoba uključenih u trgovanje opojnim drogama mogu provesti u vlastitom nacionalnom svojstvu na temelju domaćeg prava države članice koje to žele učiniti.

3. Kada operativni plan s potrebnim aranžmanima bude odobren, Politički i sigurnosni odbor aktivira sekundarne izvršne zadaće kada zapovjednik operacije EU-a izvijesti da operacija Atalanta raspoláže potrebnim sredstvima za izvršavanje tih zadaća i, u pogledu embarga Ujedinjenih naroda na oružje, kada Europska služba za vanjsko djelovanje izvijesti da su obavijesti potrebne u skladu sa stavkom 15. Rezolucije VSUN-a 2182 (2014) izvršene.

4. Dokaze povezane s prijevozom predmeta zabranjenih na temelju embarga na oružje protiv Somalije ili opojnih droga, osobito onih pronađenih u inspekcijskim pregledima provedenima u skladu sa stavcima 1. i 2., mogu pohraniti operacija Atalanta, u vezi s prijevozom oružja, i države članice koje su voljne i sposobne to učiniti, u vezi s prijevozom opojnih droga. Posebno, osobni podaci mogu se prikupljati i pohranjivati, u skladu s primjenjivim pravom, u pogledu osoba koje su uključene u prijevoz takvog oružja ili opojnih droga, a koji se odnose na obilježja koja bi mogla pomoći u identifikaciji tih osoba, uključujući otiske prstiju, kao i sljedeće pojedinosti, uz izuzeće drugih osobnih podataka: prezime, djevojačko prezime, osobna imena i bilo koje drugo ime ili pseudonim; datum i mjesto rođenja, državljanstvo, spol, boravište, zanimanje i mjesto gdje se dotična osoba nalazi; vozačke dozvole, osobne isprave i podaci iz putovnice. Takvi podaci, kao i podaci koji se odnose na plovila i opremu kojima se takve osobe koriste, kao i relevantne informacije prikupljene pri obavljanju zadaća na temelju ovog članka, mogu se priopćiti relevantnim tijelima država članica za izvršavanje zakonodavstva. Operacija Atalanta također može priopćiti podatke u pogledu prijevoza oružja, i države članice koje to žele, u pogledu prijevoza opojnih droga, trećim državama koje žele izvršiti svoju nadležnost nad takvim osobama i imovinom te nadležnim tijelima EU-a u skladu s primjenjivim pravom.

5. Mogu se sklopiti sporazumi s trećim državama, na temelju odobrenja koja izdaje Vijeće na pojedinačnoj osnovi, kako bi se državi članici olakšao transfer osoba koje su uhićene i pritvorene u skladu s njezinim nacionalnim pravom zbog sudjelovanja u kršenju embarga Ujedinjenih naroda na oružje protiv Somalije ili u trgovanju opojnim drogama uz obalu Somalije s ciljem kaznenog progona takvih osoba. Takvi sporazumi uključuju uvjete za transfer takvih osoba u skladu s relevantnim međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, kako bi se posebno zajamčilo da dotične osobe neće podlijetati smrtnoj kazni, mučenju ili bilo kakvom okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.”;

5. u članku 8. dodaju se sljedeći stavci:

„Operacija Atalanta blisko surađuje s vojnom misijom Europske unije za doprinos osposobljavanju sigurnosnih snaga Somalije (EUTM Somalia) i s misijom Europske unije za izgradnju sposobnosti u Somaliji (EUCAP Somalia). U okviru svojih sredstava i mogućnosti podupire relevantne programe EU-a.

Atalanta u okviru svojih sredstava i mogućnosti razvija posebnu suradnju s operacijom Agénor.”;

6. u članku 9. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Operacija Atalanta u okviru sredstava i mogućnosti pruža potporu Regionalnom centru za objedinjavanje pomorskih informacija (RMIFC) na Madagaskaru i Regionalnom operativnom centru za koordinaciju (ROCC) na Sejšelimima, posebno putem izgradnje kapaciteta i razmjene informacija.”;

7. članak 12. briše se;

8. u članku 14. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Financijski referentni iznos za zajedničke troškove vojne operacije EU-a za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2022. iznosi 9 930 000 EUR. Postotak referentnog iznosa iz članka 25. stavka 1. Odluke (ZVSP) 2015/528 iznosi 0 %.”;

9. u članku 15. stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Operaciju Atalanta ovlašćuje se da s Povjerenstvom stručnjaka o Somaliji, Uredom Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, CMF-om, RMIFC-om i ROOC-om razmjenjuje informacije, uz iznimku osobnih podataka, o nezakonitim ili nedozvoljenim aktivnostima prikupljene tijekom njezinih operacija.

5. Operaciju Atalanta ovlašćuje se da INTERPOL-u, u skladu s člankom 2. točkom (h), i EUROPOL-u, u skladu s člankom 2. točkom (i), dostavlja informacije o nezakonitim aktivnostima koje nisu piratstvo prikupljene prilikom njezinih operacija.”;

10. u članku 16. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Operacija EU-a završava 31. prosinca 2022.”.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. prosinca 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH
